

Tilinpäätös 2023 ja tilintarkastuskertomus

Kunnanhallitus 25.03.2024 § 61

Valmistelijat

kansliapäällikkö jouni.nieminen@karkola.fi, puh. 044-770 2206
taluspäällikkö markus.saarikivi@karkola.fi puh. 044-770 2213

Kuntalain mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä pormestari.

Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös.

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Kertomusvuoden aikana seuraavat olennaiset muutokset tapahtuivat kunnan toiminnassa ja taloudessa:

- Kunnanvaltuusto päätti purkaa 13.2.2023 Päijät-Hämeen pelastuslaitos kuntayhtymäliikelaitoksen 1.1.2023 lukien, koska pelastustoimen järjestämisestä annetun lain mukainen pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta
- Kunnanvaltuusto päätti valita KPMG Oy:n 24.4.2023 kunnan lakisääteisen tilintarkastuksen suorittajaksi vuosina 2023–2026
- Kunnanvaltuusto päätti 19.6.2023 myöntää lisämäärärahan sivistys- ja hyvinvointilautakunnan talousarvioon 2023 yhden koulunkäynninohjaajan ja resurssiopettajan palkkaamiseen ajalle

1.8.2023– 31.5.2024

- Kunnanvaltuusto päätti 19.6.2023, että Louhivaaran alueella aloitetaan uudelleenkaavoitus
- Kunnanvaltuusto valitsi 19.6.2023 kunnanhallituksen jäsenet, varajäsenet, I varapuheenjohtajan sekä II varapuheenjohtajan toimikaudeksi 2023–2025
- Kunnanvaltuusto hyväksyi 19.6.2023 Lahden kaupunkiseutusuunnitelman
- Kunnanvaltuusto hyväksyi 19.6.2023 myytävien tonttien hinnat
- Kunnanvaltuusto hyväksyi 25.9.2023 Kärkölän kunnan rakennusjärjestyksen
- Kunnanvaltuusto hyväksyi 25.9.2023 omistajapolitiikan ja konserniohjeen
- Kunnanvaltuusto hyväksyi 25.9.2023 hallintosäännön
- Kunnanvaltuusto hyväksyi 25.9.2023 kuntastrategian
- Kunnanvaltuusto hyväksyi 23.10.2023 Päijät-Hämeen työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen sekä työvoimaviranomaisten välisen aiesopimuksen
- Kunnanhallitus hyväksyi 16.1.2023 työsuojelun toimintasuunnitelman vuodelle 2023
- Kunnanhallitus päätti 16.1.2023, että Kärkölän kunta ottaa käyttöön kuntatodistusohjelman Danske Bank Oyj:n kanssa ja ohjelman limiitti on suuruudeltaan enintään 10 miljoonaa euroa
- Kunnanhallitus hyväksyi 30.1.2023 Salpakierto Oy:n, Provincia Oy:n ja Lahden seudun kehitys LADEC Oy:n omistajastrategiat
- Kunnanhallitus päätti 13.2.2023 ottaa 9 000 000 € lainan Kuntarahoitus Oyj:ltä
- Kunnanhallitus päätti 13.3.2023 jatkaa kuntamallisopimusta vastaanottokeskuksen kanssa 31.12.2023 saakka
- Kunnanhallitus päätti 13.3.2023 myydä huutokaupalla perintönä saadut kiinteistöt 40 000 eurolla
- Kunnanhallitus hyväksyi 17.4.2023 Kärkölän kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen noudatettavaksi 1.5.2023 alkaen
- Kunnanhallitus hyväksyi 17.4.2023 Päijät-Hämeen kuntien, Päijät-Hämeen hyvinvointialueen ja Päijät-Hämeen liiton välisen yhteistyöpöytäkirjan
- Kunnanhallitus nimesi 17.4.2023 kunnanvaltuuston puheenjohtaja Matti Airolan ja pormestari Markku Koskisen Kärkölän kunnan edustajiksi Lahden kaupunkiseudun MAL-sopimuskauden 2024–2027 poliittiseen ohjausryhmään
- Kunnanhallitus päätti 8.5.2023 kohdentaa testamentti- ja perintövaroja lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen 40 000 euroa varhaisen tuen asiattuntijan palkkaamiseksi lukuvuodelle 2023–2024
- Kunnanhallitus päätti 8.5.2023 ostaa Santamäki metsäkiinteistön Metsähallitukselta 47 000 eurolla
- Kunnanhallitus hyväksyi 12.6.2023 hankintaohjeen
- Kunnanhallitus päätti 14.8.2023, että Kärkölän kunta ottaa käyttöön kahdenvälisen kuntatodistusohjelman OP Yrityspankki Oyj:n kanssa
- Kunnanhallitus perusti 13.10.2023 määräaikaisen omavalmentajan viran ajalle 1.12.2023–31.12.2024
- Kunnanhallitus hyväksyi 27.11.2023 valmiussuunnitelman yleisen osan

- Kunnanhallitus hyväksyi 18.12.2023 tekoölypolitiikan
- Kunnanhallitus hyväksyi 18.12.2023 Provincia Oy:n osakassopimuksen.

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus:

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan virallisella tuloslaskelmalla, johon ei sisällytetä sisäisten menomäärärahojen- ja tuloarvioiden käyttöä.

Kärkölän kunnan vuoden 2023 tilikauden tulos oli 169 885 euroa ylijäämäinen. Alkuperäisessä talousarviossa tilikauden tulos oli 109 126 euroa alijäämäinen. Lisätalousarvioiden jälkeen tulos huononi vielä 53 500 euroa ja talousarvio oli lopulta 162 626 euroa alijäämäinen. Lisätalousarviot tehtiin sivistys- ja hyvinvointilautakunnan ja ympäristölautakunnan tarpeisiin.

Tilikauden tuloksen muodostumista arvioitua paremmaksi selittää verotulojen 872 702 euron ylitys ja valtionosuuksien 245 692 euron ylitys. Valtionosuuksien ylitys selittyy kunnan saamalla harkinnanvaraisella valtionosuuden korotuksella. Toimintakulut ylittyivät 329 163 eurolla ja korkokulut 471 283 eurolla, mutta siitä huolimatta tilikauden tulos toteutui noin 332 511 euroa parempana kuin lisätalousarviota tehdessä arvioitiin.

Toimintatuotoissa myyntituotot ylittyivät 68 875 euroa, maksutuotot alittuivat 52 216 euroa, tuet ja avustukset ylittyivät 161 817 euroa ja muut toimintatuotot alittuivat 188 039 euroa. Kokonaisuudessaan toimintatuotot alittuivat 9 564 euroa talousarvioon verrattuna.

Toimintakulujen osalta henkilöstökulut alittuivat 63 931 euroa, palvelujen ostot ylittyivät 394 573 euroa, merkittävimpinä ylityksinä asiantuntijapalvelujen ostot 216 310 euroa ja muut palvelut 90 336 euroa. Asiantuntijapalvelujen ostoa on kasvattanut jäteveden puhdistamon tulipaloon liittyvät kustannukset ja muissa palveluissa on kotouttamisen kuluja, joita ei ollut täysimääräisesti huomioitu talousarviossa. Aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittyivät 113 510 euroa ja ovat osaltaan ylittyneet jäteveden puhdistamon tulipalon takia hankitun kaluston takia. Avustukset alittuivat 16 639 euroa ja muut toimintakulut 98 351 euroa. Toimintakulut ylittyivät yhteensä 329 163 euroa.

Toimielintasolla toimintakulut alittuivat tarkastuslautakunnan (762 euroa), kunnanhallituksen (140 674 euroa), sivistys- ja hyvinvointilautakunnan (182 574 euroa) ja ympäristölautakunnan (12 064 euroa) alaisilla toiminnoilla ja toimintakulut ylittyivät keskusvaalilautakunnan (7 463 euroa) ja teknisen lautakunnan (657 775 euroa) alaisilla toiminnoilla.

Keskusvaalilautakunnan toimintakulujen ylityksen selittää muutos kustannusten seurannassa. Vaalien järjestämiseen vaadittavaa työaikaa on kohdistettu aiempaa huolellisemmin vaaleille ja henkilöstökulut ovat siten ylittyneet 4 207 euroa. Lisäksi vaalien vaatima ICT-tuki tuotti odotettua enemmän kustannuksia.

Kunnanhallituksen toimialan toimintatuotot ylittyivät 121 475 euroa ja toimintakulut alittuivat 140 674 euroa suhteessa talousarvion lukuihin. Toimintatuottojen ylitys perustuu suurelta osin kotouttamiseen liittyvillä

tuilla, joita kertyi noin 100 000 euroa. Toiminta kerrytti samansuuruiset kulut.

Toimintakulujen osalta henkilöstökulut alittuivat 87 257 euroa, palvelujen ostot 9 018 euroa, aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot 13 508 euroa, avustukset 14 972 euroa ja muut toimintakulut 15 919 euroa.

Sivistystoimen toimintatuotot alittuivat 41 985 euroa ja toimintakulut 182 574 euroa. Tilikauden toimintakate parani 140 589 euroa. Henkilöstökustannukset alittuivat noin 101 000 euroa, sisäiset vuokrat olivat 184 900 euroa budjetoitua alhaisemmat ja kotikuntakorvaukset 66 500 euroa korkeammat. Aineet, tarvikkeet ja tavarat määräraha ylittyi noin 37 200 euroa. Asiakasmaksutuotot alittuivat noin 72 100 euroa. Palvelujen ostot ylittyivät noin 57 100 euroa. Tuet ja avustukset valtiolta olivat noin 50 700 euroa budjetoitua alhaisemmat.

Teknisen lautakunnan toimintatulot olivat 2023 vuonna 5 817 907 euroa, jääden hyväksytystä talousarviosta 1,8 % eli 106 743 euroa. Teknisen lautakunnan toimintamenot ovat vuonna 2023 olleet 657 755 euroa budjetoitua suuremmat eli 5 831 975 euroa, kun hyväksytty talousarvio oli 5 174 200 euroa. Toimintamenot olivat 12,7 % talousarviota suuremmat. Merkittävimmät tulosvaikutukset olivat kiinteistöjen, liikenneväylien ja Kärkölen Veden vastuualueilla.

Kiinteistöjen osalta tulosta painoi alas se, että tekniselle lautakunnalle maksettiin edelliseen vuoteen verrattuna sisäisiä vuokria 187 690 euroa vähemmän kuin vuonna 2022.

Liikenneväylät tulosalueen tulosta heikensi se, että konekustannusindeksi nosti kustannuksia vuoden 2023 aikana noin 10 %.

Kärkölen Vesi taseyksikön tulokseen vaikuttivat jätevedenpuhdistamon palon kustannukset 373 494 euroa sekä indeksikorotukset materiaali- ja palvelukustannuksissa.

Ympäristölautakunnan toimintatuotot ylittyivät 16 486 euroa rakennusvalvonta- ja tarkastusmaksujen myötä. Toimintakulut alittuivat 12 064 euroa, josta noin puolet säästyivät henkilöstökustannuksista ja noin puolet palvelujen ostoista.

Rahoitustuottojen ja -kulujen yhteissumma oli -390 742 euroa. Talousarviossa näiden yhteissummaksi oli arvioitu 99 650 euroa. Rahoitustuotoista korkotuotot alittuivat 1301 euroa ja muut rahoitustuotot 38 570 euroa. Muiden rahoitustuottojen alittuminen johtuu osinkotuotoista. Rahoituskuluista korkokulut ylittyivät 471 283 euroa ja muut rahoituskulut alittuivat 20 762 euroa. Korkokulut ovat kasvaneet huomattavasti nousseiden korkojen ja tilikauden aikana nostetun 6,7 miljoonan euron pitkäaikaisen lainan myötä.

Kunnan verotulot ylittivät talousarvion 872 702 eurolla ja olivat 9 % talousarviota suuremmat. Kunnallisvero tuotti 8 035 121 euroa ja ylitti talousarvion 119 121 eurolla. Yhteisövero kertyi 1 304 035 euroa ja tuotto ylitti talousarvion 671 035 eurolla. Kiinteistövero kertyi 1 273 546 euroa ja tuotto ylitti talousarvion 82 546 eurolla.

Valtionosuuksia saatiin 1 641 622 euroa. Valtionosuuksia saatiin 245 692 euroa talousarviossa ennakoitua enemmän ja tästä 210 000 on harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta.

Suunnitelman mukaisia poistoja kirjattiin yhteensä 1 461 514 euroa eli 43 236 euroa alle talousarvion.

Kunta nosti 2023 vuonna 6 700 000 euron pitkäaikaisen lainan. Vanhoja pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 1 849 923 eurolla. Lyhytaikaisen lainan määrä laski 4 500 000 eurolla. Kunnan kokonaislainamäärä kasvoi 350 077 eurolla.

Investointiohjelman mukaiset investointimenot olivat 7 235 000 euroa ja investointitulot olivat 10 000 euroa. Toteutuneet investointimenot vuonna 2023 olivat 3 735 677 euroa, toteumaprosentilla 51,6. Investointitulot olivat 1 217 373 euroa.

Merkittävimmät toteumien erot investoinneissa olivat siirtoviemäriin rakentamisen kulujen alittuminen 3 111 141 eurolla ja paloaseman myynnistä saatu 1 171 644 euron tulo.

Investointien määrärahat ylittyivät seuraavilta yksittäisiltä kohteilta:

- Nerolan vesikattokorjaus 10 477 euroa
- Kantamo sauna/suihkutilan remontointi 12 210 euroa
- Kantamon asiakassaunan remontti 63 766 euroa
- Keskuspuiston kunnostaminen 1 713 euroa
- Monitoimikaukalo 20 308 euroa
- Vesi- ja viemäriverkoston saneeraus 9 157 euroa
- Vedenottamo valvomotietokone 6 551 euroa
- Liikennemerkkien maalaus ja päivitys 15 620 euroa
- Vuokkojärven paineenkorotusasema 3 110 euroa.

Esittelijä pormestari Markku Koskinen

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää allekirjoittaa vuoden 2023 tilinpäätöksen ja jättää tilinpäätöksen tilintarkastajien tarkastettavaksi,

- oikeuttaa kansliapäällikön tekemään tilinpäätöksen teknisluonteisia korjauksia ja tarkistuksia,
- saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen valtuuston käsiteltäväksi ja
- esittää kunnanvaltuustolle, että tilikauden ylijäämä 169 885,33 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien yli-/alijäämäänsä.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Kuntalain 123 §:n mukaan tilintarkastajan on viimeistään toukokuun loppuun mennessä tarkastettava julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös.

Tilintarkastajien on tarkastettava:

- onko kunnan hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti;
- antavatko kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikean ja riittävän kuvan kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta;
- ovatko valtionosuuksien perusteista annetut tiedot oikeita; sekä
- onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Kuntalain 125 §:n mukaan tilintarkastajien on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus.

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat.

Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab on antanut tilintarkastuskertomuksen tilivuodelta 2023.

Kunnanhallitus on hyväksynyt ja allekirjoittanut tilinpäätöksen, jonka tarkastuslautakunta on saanut tiedoksi.

Esittelijä

puheenjohtaja

Päätösehdotus

Tilintarkastuskertomus vuodelta 2023 merkitään tiedoksi.
Tarkastuslautakunta saattaa tilintarkastuskertomuksen tiedoksi kunnanvaltuustolle.

Tarkastuslautakunta esittää kunnanvaltuustolle, että tilinpäätös hyväksytään ja vastuuvapaus myönnetään tilivelvollisille tilikaudelta 1.1. – 31.12.2023.

Päätös

Päätettiin ehdotuksen mukaisesti.